

POSUDOK NA DIZERTAČNÚ PRÁCU
JIŘINA DAŠKOVÁ: PYLOVÁ ZRNA A SPORY *IN SITU*

Dizertačná práca Mgr. Jiřiny Daškovej je predložená vo forme komentára k súboru vedeckých publikácií, ktoré sú tematicky jednotne zamerané na výsledky štúdia spór a peľových zrn *in situ*.

Celkovo je práca spracovaná na 164 stranách, pričom komentár je uvedený na 34 stranách textu členeného do deviatich kapitol, za ktorými v prílohe nasledujú chronologicky zoradené kópie ôsmych vedeckých publikácií.

V kapitole *Úvod a súčasný stav poznání* sú uvedené citácie prác, ktoré sa zaoberajú tematikou palynologického výskumu priamo na fertílňých rastlínňých orgánoch.

V kapitole *Seznam publikací* je citovaných šest' publikovaných prác a dve, ktoré sú prijaté do tlače. Považujem za dôležité upozorniť na vysoký impakt faktor časopisov, v ktorých päť z týchto celkovo ôsmych prezentovaných prác boli vy publikované.

Ciele dizertačnej práce sú jednoznačne zadefinované v tretej kapitole, a to najmä systematické spracovanie a vyhodnotenie vybraných nálezov fruktifikačňých orgánov fosílnych rastlín, stanovenie ich morfolologickej variability a porovnanie spór *in situ* s palynomorfami z dispergovaných spoločenstiev. Súčasne v tejto kapitole autorka vysvetľuje hlavný limitujúci faktor tejto metódy, stupeň zrelosti fruktifikačňých orgánov v momente sedimentácie a fosilizácie, ktorý má niekedy za následok negatívne výsledky.

V štvrtej kapitole nazvanej *Význam studia pylů a spor in situ* je uvedená stručná definícia palynológie a jej využiteľnosť pre interpretáciu paleoprostredia. Zároveň tu autorka podáva historický prehľad začiatkov palynologického výskumu a vysvetľuje dva základné typy prístupov – štúdium dispergovaných spoločenstiev a sporomorf *in situ*.

Kapitola *Metodika výzkumu* je napísaná prehľadne a vecne. Zároveň je to nosná kapitola komentára, kde uvádza dva možné zdroje fosílného materiálu (nové zbery na lokalitách a staršie zbery v múzejňých depozitároch), odkazy na publikácie zaoberajúci sa postupom macerácie a používanými chemikáliami, ako aj detailňým opisom štandardného maceračného postupu. Kapitola je vhodne doplnená o výsledky experimentálnej časti sledovania vplyvu macerácie na veľkosť spór..

Autorka stručne vysvetlila pôsobenie jednotlivých reagentov, ich účinky na organostenné fosílie ako aj možné riziká v závislosti na dobe pôsobenia, výsledky

zosumarizovala do tabuľky č. 2 a konštatovala len nepatrné zmeny veľkosti sporomorfov, ktoré však nemajú zásadný vplyv na taxonomické určenie. V podkapitole *Mikroskopia* sa zamerala na opis a možné výstupy pri používaní klasického svetelného a rastrovacieho mikroskopu, ako aj na kombináciu týchto dvoch mikroskopovacích techník.

V kapitole *Stratigrafie a lokalizace studovaných vzorků* sú chronologicky vymenované jednotlivé taxóny opísané v priložených kópiách publikácií, ktoré dopĺňajú mapky súčasnej geografickej pozície lokalít, z ktorých pochádza študovaný materiál. Poradie taxónov je podriadené stratigrafickému zaradeniu od terciérnych spór papradí po spóry karbónskeho veku.

Kapitola *Výsledky – pylová zrna a spory in situ* je najrozsiahlejšia, pričom autorka chronologicky zoradila a uvádza základne údaje k 13 taxónom. Je to výborný prehľad a praktická základná dátová rešerš k priloženým článkom.

V závere práce sú zhrnuté výsledky aplikácie metódy peľových zŕn a spor *in situ* v priereze od terciéru po karbón, pričom autorka na tomto mieste diskutuje niektoré svoje výsledky s dostupnou literatúrou, uvedenou v zozname a správne citovanou. Práca je napísaná so zanedbateľným počtom formálnych chýb. Sú vyznačené v práci.

Hoci to v závere práce explicitne uvedené nie je, dovoľím si na tomto mieste konštatovať, že stanovené ciele dizertačnej práce boli v plnom rozsahu splnené.

Využila by som tento priestor skôr na otázku z metodickej časti, a síce či dizertantka pozorovala počas macerácie v HF vplyv na zmeny veľkosti sporomorfov v závislosti od doby pôsobenia HF?

K predloženej dizertačnej práci nemám žiadne pripomienky a hodnotím ju kladne.

Týmto súborom kvalitných publikácií Mgr. Jiřina Dašková preukázala schopnosť samostatnej i tímovej vedeckej práce, ako aj schopnosť kvalitnej publikačnej činnosti. Z tohto dôvodu navrhujem príslušnej komisii po úspešnej obhajobe predloženej dizertačnej práce udeliť Mgr. Jiřine Daškovej titul *philosophie doctor* v skratke PhD.

V Bratislave dňa 31.07.2008

RNDr. Marianna Kováčová, PhD.